

Svetový deň tuberkulózy

Bratislava, 20. marec 2015 – Svetovým dňom tuberkulózy, ktorý pripadá na 24. marca, si každoročne pripomíname, že v mnohých krajinách na toto ochorenie ešte aj dnes trpí a zomiera mnoho ľudí. Údaje za Slovensko o tomto závažnom infekčnom ochorení sú evidované v Národnom registri pacientov s tuberkulózou, ktorého správcom je Národné centrum zdravotníckych informácií. Vývoj epidemiologickej situácie na Slovensku je stabilizovaný. Oproti roku 2013 počet prípadov TBC klesol o 65 prípadov.

Národnému ústavu tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie vo Vyšných Hágoch, ktorý je spracovateľom dát pre Národný register pacientov s tuberkulózou, bolo v roku 2014 nahlásených celkovo 336 prípadov tuberkulózy (197 mužov a 136 žien). Počet novozistených prípadov bol 294 a v 42 prípadoch išlo o recidívy tuberkulózy. U detí do 14 rokov evidujeme 46 prípadov, čo je o 8 viac ako v roku 2013. Prevažovala pľúcna forma tuberkulózy s 277 prípadmi. V 59 prípadoch išlo o mimopľúcnu formu, najčastejšie o tuberkulózu chrbtice (17 prípadov). Oblasť s najvyšším výskytom tohto ochorenia je Prešovský (107 prípadov) a Košický (64 prípadov) kraj. Najnižší výskyt zaznamenávame v Trnavskom kraji (18 prípadov). V roku 2014 zomrelo na tuberkulózu 7 pacientov, 13 prípadov bolo registrovaných ako úmrtie pacienta s TBC.

TBC v štatistikách WHO

Podľa WHO predstavuje tuberkulóza stále hrozbu v mnohých častiach zeme, hlavne v rozvojových krajinách. A to napriek tomu, že od roku 1990 miera úmrtnosti na TBC klesla až o 45%. Od roku 2000 do roku 2013 sa vďaka adekvátnej diagnostike a liečbe tuberkulózy podarilo zachrániť okolo 37 miliónov životov. Až 86% ľudí, ktorí ochoreli na tuberkulózu a bola im poskytnutá adekvátna liečba v roku 2012 boli aj úspešne vyliečení.

V roku 2013 ochorelo na TBC celosvetovo približne 9 miliónov ľudí (z toho 1,1-milióna prípadov medzi HIV pozitívnymi pacientmi) a 1,5-milióna ľudí jej podľahlo. V spomínanom roku sa tuberkulózou nakazilo 550-tisíc detí. Najvyšší počet prípadov TBC podľa regiónov bol v Ázii (56%) a v Afrike (29%). Len krajiny ako India a Čína samostatne predstavovali 24% a 11% z celkového počtu prípadov. Ďalšie krajiny s najvyšším výskytom TBC boli Nigéria, Pakistan, Indonézia a Juhoafrická republika. Multirezistentnou formou TBC, ktorá je odolná voči štandardnej liečbe antituberkulotikami, sa globálne nakazilo 480-tisíc ľudí s viac ako polovicou týchto prípadov v Indii, Číne a Ruskej federácii. Na Slovensku bolo v roku 2014 hlásených celkovo 7 pacientov infikovaných multirezistentnými kmeňmi TBC.

Cieľom novej stratégie WHO je do roku 2025 znížiť počet úmrtí na TBC o 50% v porovnaní s rokom 2015. Do roku 2035 je víziou znížiť úmrtnosť dokonca až o 95%. Stratégia rovnako predpokladá zníženie počtu novozistených prípadov do roku 2025 o 50% v porovnaní s aktuálnym rokom a do roku 2035 až o 90%.

Kontakt:

Peter Bubla
Kancelária riaditeľa
Národné centrum zdravotníckych
informácií

Telefón:

02/57269330
0918 583 309

E-mail:

peter.bubla@nczisk.sk
www.nczisk.sk

Odhadovaná incidencia TBC na 100 000 obyvateľov za rok 2013 (WHO)

Krajina	Počet prípadov / 100 000 obyvateľov	Miera incidencie / 100 000 obyvateľov
India	2 100 000	171
Čína	980 000	70
Nigéria	590 000	338
Pakistan	500 000	275
Indonézia	460 000	183
Južná Afrika	450 000	860
Bangladeš	350 000	224
Vietnam	130 000	144
Ruská federácia	130 000	89
Brazília	93 000	46
Thajsko	80 000	119
Ukrajina	44 000	96
Mexiko	25 000	21
Japonsko	23 000	18
Rumunsko	19 000	87
Turecko	15 000	20
USA	11 000	3
Poľsko	8300	22
Veľká Británia	8300	13
Bielorusko	6500	70
Španielsko	6100	13
Francúzsko	5600	9
Portugalsko	2700	26
Bulharsko	2100	29
Maďarsko	1800	18
Austrália	1400	6
Rakúsko	710	8
Česká republika	590	6
Slovensko	420	8
Nový Zéland	330	7
Slovinsko	160	8
Spojené arabské emiráty	160	2
Luxembursko	46	9

***Poznámka:** Krajiny s incidenciou nižšou ako 40 na 100-tisíc obyvateľov sú krajiny s nízkym výskytom TBC.*

Kontakt:

Peter Bubla
Kancelária riaditeľa
Národné centrum zdravotníckych
informácií

Telefón:

02/57269330
0918 583 309

E-mail:

peter.bubla@nczisk.sk
www.nczisk.sk

Počet nahlásených prípadov TBC v SR v r. 2014 podľa veku a pohlavia

vek	muži		ženy		spolu	
	počet	na 100 000 obyvateľov	počet	na 100 000 obyvateľov	počet	na 100 000 obyvateľov
0-4	13	8,73	19	13,40	32	11,01
5-9	1	0,71	2	1,50	3	1,09
10-14	4	2,94	7	5,42	11	4,15
15-19	3	1,94	8	5,44	11	3,64
20-24	6	3,09	6	3,23	12	3,16
25-29	7	3,26	3	1,45	10	2,37
30-34	6	2,62	5	2,31	11	2,47
35-39	9	3,84	8	3,60	17	3,72
40-44	25	12,75	10	5,26	35	9,06
45-49	16	8,89	3	1,67	19	5,29
50-54	28	15,31	9	4,84	37	10,03
55-59	25	13,42	8	4,00	33	8,55
60-64	16	9,91	10	5,38	26	7,49
65-69	14	13,00	9	6,43	23	9,28
70-74	10	13,56	7	6,25	17	9,15
75-79	7	14,52	6	6,94	13	9,65
80-84	3	9,60	14	21,19	17	17,46
>84	4	21,37	5	10,23	9	13,32
Slovensko	197	7,46	139	5,01	336	6,20
Deti 0 – 14 r.	18	4,23	28	6,93	46	5,54
Deti 0 – 19 r.	21	3,62	36	6,53	57	5,04

Zdroj: Národný ústav tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie (NÚTPCHaHCH)

Kontakt:

Peter Bubla
Kancelária riaditeľa
Národné centrum zdravotníckych
informácií

Telefón:

02/57269330
0918 583 309

E-mail:

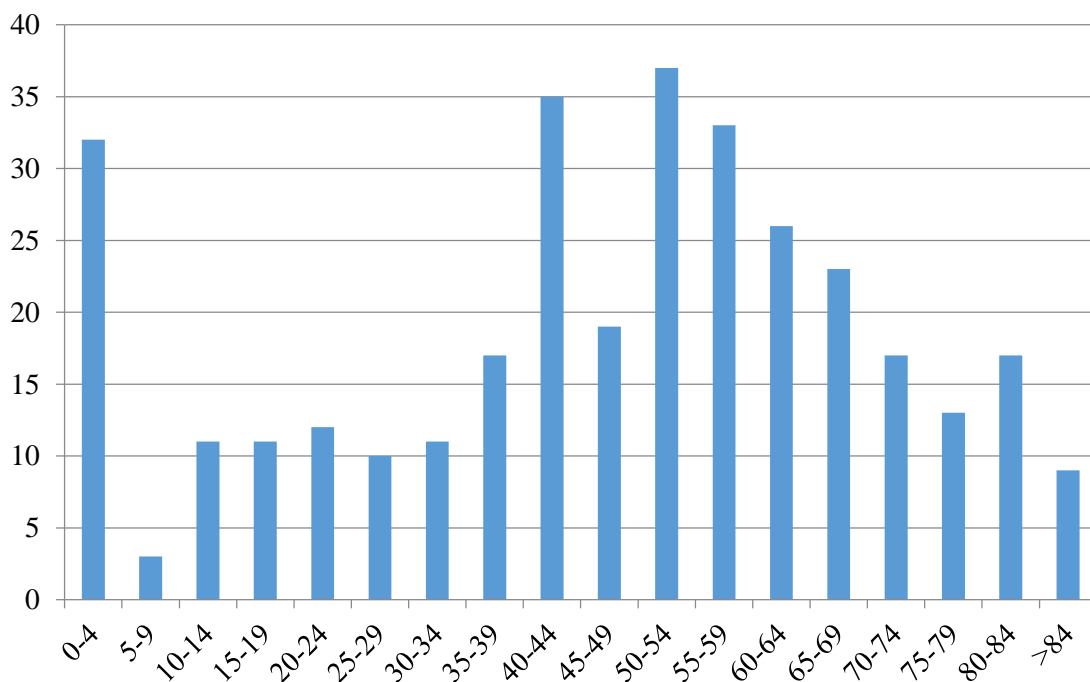
peter.bubla@nczisk.sk
www.nczisk.sk

Počet nahlásených prípadov TBC v r. 2014 podľa krajov SR

Kraj	Počet prípadov	Na 100-tisíc obyvateľov
Prešovský	107	13,07
Košický	64	8,05
Banskobystrický	44	6,70
Bratislavský	33	5,34
Nitriansky	25	3,64
Trenčiansky	23	3,88
Žilinský	22	3,19
Trnavský	18	3,23
Slovensko	336	6,20

Zdroj: NÚTPCHaHCH

Počet prípadov TBC na Slovensku v roku 2014 podľa vekových skupín

Zdroj: NÚTPCHaHCH

Kontakt:

Peter Bubla
Kancelária riaditeľa
Národné centrum zdravotníckych
informácií

Telefón:

02/57269330
0918 583 309

E-mail:

peter.bubla@nczisk.sk
www.nczisk.sk